

ÎNCHEIERE

03 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Arsenii,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Arsenii
împotriva Societății Comerciale „Jila&Com” Societate cu Răspundere Limitată
privind declararea nulității contractului, încasarea datoriei, dobânzii de întârziere,
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 februarie 2017, Nicolae Arsenii a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Societății Comerciale „Jila&Com” Societate cu Răspundere Limitată (în
continuare S.C. „Jila&Com” S.R.L. privind declararea nulității contractului,
încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 23 iulie 2013, în calitate
de beneficiar și S.C. „Jila&Com” S.R.L., în calitate de antreprenor au încheiat
contractul nr.01/07 de prestare a serviciilor privind îndeplinirea lucrărilor de
construcții a obiectului cu folosirea mijloacelor de producere, în conformitate cu
dispozițiile contractului și documentației de proiectare. Potrivit contractului
antreprenorul s-a obligat să-i acorde servicii, iar beneficiarul s-a obligat să
recepționeze serviciile și să achite sumele stabilite. Părțile au convenit că achitarea
serviciilor oferite conform contractului poate fi efectuată pe parcursul a 10 zile
bancare, după semnarea contractului, și anume un avans în mărime de 30%, iar
pentru inițierea lucrărilor de construcție urma să fie depozitat pe contul curent al
S.C. „Jila&Com” S.R.L. 70% din sumă.

La 09 aprilie 2014 conform pct.2.2 al anexelor nr.1 și nr.2 al contractului cu
nr.01/07 din 23 iulie 2013, dînsul a achitat S.C. „Jila&Com” S.R.L. prețul
serviciilor solicitate în mărime de 3984 Euro în numerar ce se confirmă prin chitanța
de plată nr.1 și nr.2.

Din momentul încheierii contractului nr.01/07 din 23 iulie 2013 de prestare a serviciilor și pînă în prezent S.C. „Jila&Com” S.R.L. nu și-a onorat obligația asumată față de beneficiar.

Menționează că S.C.„Jila&Com” S.R.L a semnat un contract, dar fără intenția de a produce efecte juridice, dînsul fiind dus în eroare de către pârât la încheierea contractului.

Deoarece pîrîtul nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale pînă în prezent, s-a adresat cu prezenta cerere în judecată pentru soluționarea litigiului.

Consideră întemeiată cerința privind încasarea dobînzii de întîrziere și a prejudiciului moral, așa cum prin acțiunile ilegale, abuzive și obraznice pîrîtul i-a cauzat suferințe psihice și fizice.

Reclamantul solicită declararea nulității contractului nr.01/07 din 23 iulie 2013 cu revenirea părților în poziția inițială, încasarea sumei de 3984 euro cu titlu de datorie, încasarea dobînzii de întîrziere în sumă de 2317 euro, încasarea prejudiciului moral în mărime de 15 000 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4239,97 de lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 05 aprilie 2018, cererea de chemare în judecată înaintată de către Nicolae Arsenii împotriva S.C. „Jila&Com” S.R.L. privind declararea nulității contractului nr.01/07 din 23 iulie 2013, încasarea sumei, a dobînzii de întîrziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Nicolae Arsenii cu menținerea hotărîrii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 05 aprilie 2018.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a indicat că reieșind din obiectul dedus judecării, circumstanțele de fapt și de drept constatate, în coroborare cu prevederile art. 228 alin. (1) Cod civil, invocate de Nicolae Arsenii, ținând cont de lipsa elementului subiectiv al dolului în acțiunile S.C. „Jila&Com” S.R.L., Colegiul civil a concluzionat privind inexistența temeiului legal de nulitate a contractului nr.01/07 din 23 iulie 2013 și netemeinicieii acțiunii or, în cauza dată exercițiul dreptului de proprietate în sensul producerii efectelor juridice legale a actului nulitatea căruia se solicită, nu a fost exercitat prin comportament dolosiv.

Nicolae Arsenii a formulat pretenții de nulitate a contractului nominalizat în condițiile de neexecutare sau executare necorespunzătoare a acestuia, pentru care legislatorul a prevăzut o altă metodă de apărare, de reziliere a contractului, pretenție neformulată de către acesta. Respectiv, în situația în care a optat în vederea acestei metode de apărare a dreptului pretins încălcat, or, alte cerințe formulate de către reclamant au fost epuizate, prin utilizarea la alegerea sa a formulei de apărare, cerințele formulate de către acesta au fost considerate ca neîntemeiate, în temeiul circumstanțelor de fapt și drept invocate.

Subsecvent, au fost respinse și celelalte cerințe formulate de către Nicolae Arsenii, or cerințele secundare poartă soarta cerințelor de bază.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că instanța de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, hotărîrea emisă fiind legală.

La 31 ianuarie 2019 Nicolae Arsenii a declarat recurs în temeiul art.432 alin. (2) lit.a), b), c), d), alin.(3), alin.(4) Cod de procedură civilă, solicitând casarea deciziei din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrii din 05 aprilie

2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei hotărîri noi de admitere a cererii de chemare în judecată.

În susținerea și motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei.

A menționat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele și a motivat evaziv decizia, nu a efectuat un control judiciar, dar a transcris doar parțial cele invocate de recurent, fără a indica o motivare proprie, nu a motivat în nici un fel soluția de respingere a apelului.

Nu este de acord cu hotărîrile judecătorești, deoarece acestea nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, nu au aplicat în modul stabilit prevederile art. 195, 199 alin. (1), 207 alin. (1), 216 alin. (1), 217 și 219 Cod civil.

Instanța de apel a aplicat eronat legea materială specifică litigiului, inclusiv eronat a aplicat analogia legii, a calificat greșit raportul material litigios între părți.

Menționează că instanța de apel a menținut hotărîrea primei instanțe, motivând că apelantul a formulat pretenții de nulitate a contractului în condițiile de neexecutare sau executare necorespunzătoare a acestuia, pentru care legislatorul a prevăzut o altă metodă de apărare, de reziliere a contractului, pretenție care nu a fost formulată, însă în pct. 18 din hotărîrea din 05 aprilie 2018, prima instanță a reținut că reprezentantul reclamantului a invocat și prevederile art. 978 Cod civil, care reglementează rezilierea contractului de prestări servicii. Astfel instanțele ierarhic inferioare se contrazic reciproc, fără să concretizeze pretențiile reclamantului.

Indică că menținerea deciziei instanței de apel, în asemenea condiții, ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale recurentului. Mai mult, instanța de apel nu a reflectat în decizia contestată motivele concluziilor sale privind respingerea probelor prezentate de reclamant, precum și argumentarea respingerii acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel recursul declarat de către Nicolae Arsenii la 31 ianuarie 2019 împotriva deciziei din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Arsenii este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială

sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Arsenii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicînd determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în

verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Nicolae Arsenii.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Arsenii.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh